

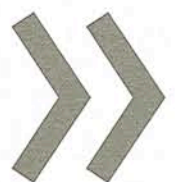
Klædt på til frem tiden

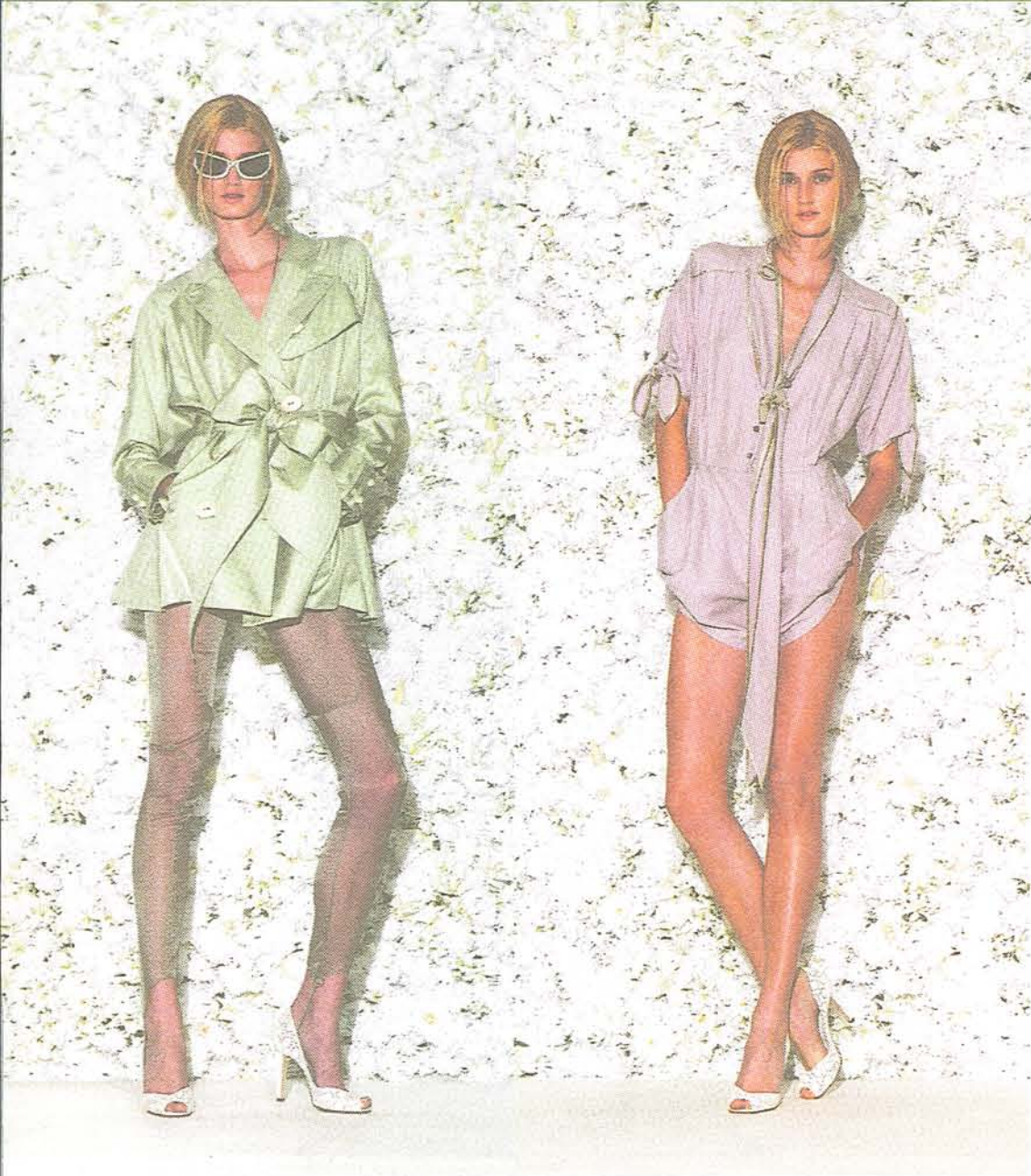
Astronauter og soldater var de første. Nu kaster modebranchen sig også over smart textiles og avanceret teknologi i sit design. Kjolerne fra Angel Chang og Adept kan skifte farve, lyse i mørke – og give dig et kram fra en kæreste tusinde kilometer væk.

Af Camilla Alfthan Foto: Angel Chang, Adept, Lee Clower

Angel Chang, forår 2007. Den plisserede kjole skifter farve fra orange og gul til grønne nuancer, når temperaturen stiger.

Herover: Cottoncoat fra Angel Chang med indbygget lommelygte – til de, der ikke bryder sig om at gå hjem i mørke.

Adept, forår 2007. De håndbroderede pailletter indeholder flydende krystaller, der ændrer farve med lyset.

Da franskmænden Pierre-Gilles de Gennes i 1991 vandt Nobelprisen i fysik for sine opdagelser inden for blandt andet flydende krystaller og forklarede, at de kunne bruges til at skabe en kjole, hvis farve skifter med lyset, var der ikke mange i modebranchen, som kunne se fidsen.

Haute couture-designeren Olivier Lapidus begyndte at eksperimentere med tøj og teknologi, ligesom designerne Issey Miyake og Hussein Chalayan, som senest har skabt kjoler med automatiske lynlåse, og kjoler, hvis længde kan hejse op og ned.

Men resten af modeverdenen har været upåvirket, og i de seneste mange år har den været én stor gentagelse af sig selv. Når etablerede navne som Balenciaga, Pucci og Gucci denne sommer flirter med ruminspireret tøj, er det blot et gensyn med 1960'ernes sci-fi-stil og fascination med menneskets første skridt på Månen.

DET ER DERFOR IKKE MODEBRANCHEN, men NASA, det amerikanske militær, og sportsudstyrsfirmaer som Nike, der har investeret i smart tekstiles-industrien, som blandt andet udspringer fra The Research Triangle i North Carolina – kendt for sine historiske bomuldsplantager.

Tekstiler, som reflekterer omgivelserne, og som er udviklet til kamouflagedbrug, hører til den fagre ny verden. Det samme gør materialer, der kan ændre farve eller beskytte mod elektromagnetisk stråling. Og selvrensende stoffer, som er anti-bak-

terielle og eliminerer dårlig kropslugt eller holder kroppen varm ved at forøge blodcirkulationen.

Fremtidens tøj kan nemlig mere end blot klæde kroppen på efter seneste mode. Gap og Hugo Boss har i nogle år brugt vandafvisende tekstiler, som ikke bliver plettet. Når man kan få en tynd skjorte, der holder på kropstemperaturen, så man ikke behøver at tage overtøj på, når man går udenfor, lukker det op for flere nye muligheder, som vil ændre den måde, vi bruger tøjet på.

Og nu er en håndfuld unge designere så for alvor begyndt at eksperimentere med de nye teknologier. Adept er et af de nye mærker, som debuterer med high tech-mode i New York. Designerne bag mærket, Miaka-san og Joshua Hupper, blev oprindeligt kontaktet af det teknologiske researchfirma, AlphaMicron, for at designe briller med flydende krystalmolekyler til piloter, som gør det lettere at se kontraster i skydække. Brillerne var parrets første forsøg på at skabe et teknologisk luksusprodukt.

Dette forår kommer Adepts første kollektion, der ifølge designerne er en blanding af visionær fysik, esoterisk kemi og sofistikeret couture-håndværk.

Kjoler og badedragte med håndbroderede pailletter, der indeholder flydende krystaller, ændrer farve med lyset, ligesom Adepts trademark-knapper, der går fra transparent til dyb lilla og sidder på jakker, håndtasker og tørklæder.

»Forandringen er meget diskret og opfattes umiddelbart kun af den, som har tøjet på, mens pailletterne skifter farve meget hurtigt. For os at se er det unikke og sjældne ting, som er fremtidens luksus, og som ikke kan kopieres af de masseproducerende modehuse,« fortæller Joshua Hupper, der har en fortid hos det amerikanske modeikon, Diane von Furstenberg, mens hans kollega, Miaka-san, kommer fra Zac Posen.

De flydende krystaller, som oprindeligt er udviklet til militæret, ændrer også farve ved

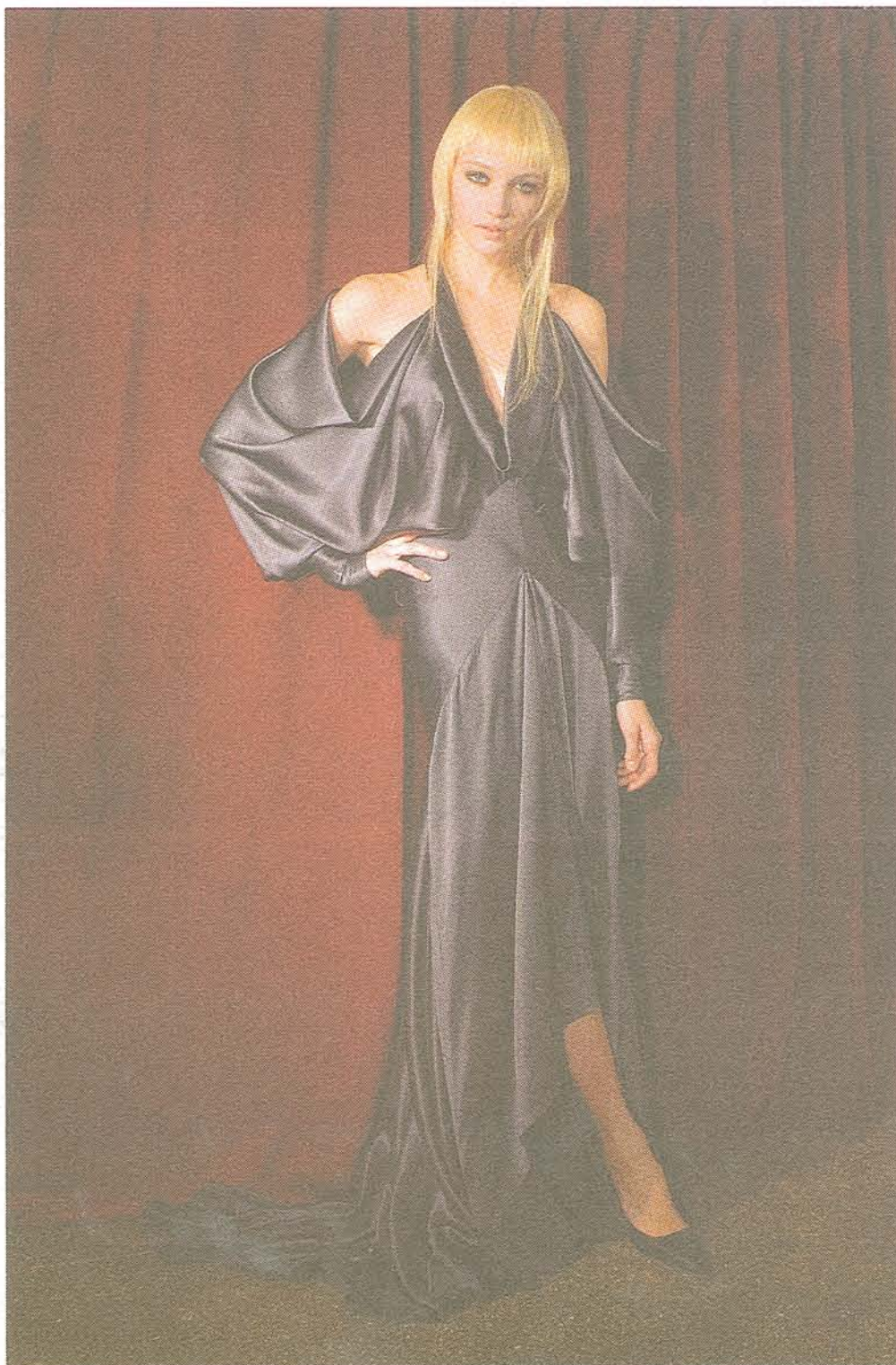
Kjoler med skjulte funktioner fra Angel Chang (herover) og Adept. Adept's solbriller (til højre) har indbygget bluetooth.

direkte berøring eller fjernstyring – en teknik, som i fremtiden også kommer med i Adept's armbånd og ure.

Den bærbare teknologi har også åbnet op for nye designs. Solbriller med indbygget bluetooth har allerede set dagens lys, mens det London-baserede firma, CuteCircuit, har succes med en »krammetrøje«, der fungerer ved hjælp af mobilteknologi. Man krammer sig selv, når man har trøjen på, hvorpå modtageren af krammet – som er iført samme trøje – kan mærke omfavnelsen på tværs af landegrænser.

JULIA JENTZSCH OG WALEED KHAIRZADA, der står bag den amerikanske designduo, Naum, har i nogle sæsoner designet tøj med solbeskyttende tekstiler og en paraffin-teknologi, som stabiliserer kroppens temperatur. Deres jakkesæt er af

papir og lettere end deres traditionelle modstykker – desuden holder de strukturen, mens kroppen også holdes varm. Et af duoens fremtidsprojekter er en aftenkjole baseret på silke og smart textiles, som man kan have i en lille taske og folde ud samtidig med, at faconen er perfekt.

»Kvindens liv har forandret sig radikalt de seneste år. Vi arbejder mere og rejser oftere og vi er hele tiden på nettet og afhængige af vores mobiltelefoner. Men moden har mærkelig nok ikke fulgt med teknologien, og det tøj, vi går med til daglig, skiller sig ikke meget ud fra det, vores mødre gik i. Som designere er det vores job at forny moden, i stedet for hele tiden at kigge bagud, på fortidens tendenser,« fortæller Angel Chang, som har samarbejdet med det amerikanske militær omkring sit ny tøjprojekt, Future Warrior.

Plisserede kjoler i orange og gul skifter til grøn, når temperaturerne stiger, mens en kjole med et farvet håndaftryk viskes helt ud.

»Mønstret forsvinder, når du går ud i varmen og vil være anonym, og dukker op igen, når du er i et køligt indeklima og vil vise din personlighed,« forklarer Chang, som også har designet toppe og jakker med usynlige iPod-lommer, som er syet ind i sømmene.

En cottoncoat med indbyggede små lamper fik hun idéen til for nogle år siden under det store strømafbryd i New York, som mørklagde byen i adskillige timer.

»Da jeg gik hjem i gennem gaderne, følte jeg mig lige så utryk, som hvis jeg havde været nøgen. Jeg behøvede overlevelsestøj med indbygget lommelygte,« fortæller Chang.

Målet er at vise, at tøj ikke kun kan se godt ud – det kan også have en funktion.

»Hvert stykke tøj løser et problem, som jeg selv er stødt på i hverdagen. Pointen er at vise, at innovation ikke bare handler om at finde på nye måder at designe flæser på. Forhåbentlig vil det opmuntre den teknologiske verden til at samarbejde mere med moden,« fortæller Chang, som også mener, at det snarere er high tech-moden og ikke den igangværende grønne bølge, som vil præge fremtidens luksusmærker.

»Etisk mode og økologisk bomuld interesserer ikke de kvinder, som køber luksustøj. Hvis de skal hjælpe folk, involverer de sig i velgørenhedsarrangementer. Når de køber tøj, handler det om at se godt ud og at have noget, som er unikt og giver en speciel oplevelse – som en robotinspireret kjole, der beskytter én mod vejret og gemmer på den seneste teknologi. Vi ser kun begyndelsen af en meget interessant udvikling.«

Fremtiden er derude – og det er en kjole. ■

m-s@berlingske.dk